

SZERKESZTŐI IRODA:

Füzet 7. sz. hová a lap szellemi részét illető közlemények
ezüszendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DIJA:

Vidékire postán, vagy helyben házhoz hordva

Egész évre 16 ft. Negyedévre 4 ft.
Félévre 8 ft. Egy hónapra helyben . . . 1 ft 50 kr.

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik az „Ellenzék” mindennap, a vasár- és ünnepnapok kivételével.
Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvár, füzet 7. szám.

A HIRDETÉSI DIJAK

alku után állapítottak meg. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr.

Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt nyújt
a kiadó-hivatal.

Nyitottéri cikkek

gármond sora után 20 kr. fizetendő.

Iparunk veszedelme.

Régi dal, régi nyomorúságról, mely soha sem ér véget. Hogy iparunk, különösen kézmű- és kisiparunk csak tengeződik s ami a legnagyobb baj, ami iparunk van és él, az sem halad, ez olyan tény, mit mindnyájan elismerünk. Körülbelül mindnyájan egyetértünk a bajok kútforrására nézve is: a vámközlés miatti ellenállhatatlan külföldi verseny, a rögtönös átmenet a régi cézárrendszerből a korlátatlan iparra, az ipari szakképzettség hiánya és a méregdrága pénz, melyre iparosaink hitel útján számíthatnak.

Ennek a négy oknak van oroszlánrésze a magyar kisipar hanyatlásában. Ezekkel szemben kell nekik hathatós segítséget nyújtanunk, ha nem akarjuk tétlenül nézni, hogy a magyar polgári középosztály tökéletesen elesse.

A ki tud és akar is gondolkozni a dolgok fölött, el kell ismernie, hogy vámrendszer, ipartörvény, szakoktatás és ipari hitel tekintetében a reformok és segítség terén a legelső feladat a törvényhozás és kormányra várakozik. Míg a külföldről ellenállhatatlanul özönlik be a gyárilag olesó pénz és hatalmasan fejlett szakképzettségű elállított cipő, ruha, butor, kalap és száz meg száz más iparcikk; míg itthon a fékezetlen iparszabadság mellett a kontárságnak és szédülésnek tág tér van nyitva, hogy a derék, képzett, törekvő iparos elől elcsábítsa a nagy közönséget és naponkint rászedje azt fércmunkájával: addig bizony hasztalan tesztünk óriási erőfeszítéseket. Alig lesz valami látatja annak. Ez a két dolog pedig kizárólag az államot, a törvényhozást illeti, annak van egyedül hatalmában, e bajokon segíteni.

Ámde nemcsak a külföldi versenyyel és a belföldi kontárkodással szemben van védelemre szüksége a magyar kis iparnak. Ide haza is ápolnunk, védelmeznünk kell őt, még pedig nemcsak negatív, hanem főként pozitív irányban. A szakoktatást a lehető legszélesebb alapokra kell fektetnünk. Felsőbb ipari szakiskolákat kell követelnünk országsszerte. Olyan feladat ez, melyen kormányunk és társadalomnak vállvetve együttesen kell munkálkodniok. Ha állam és társadalom iskolákat állít fel, melyekben gazdának, ügyvédnek, orvosnak, mérnöknek, hivatalnoknak, tanárnak, kereskedőnek megadja a pályára nélkülszethetetlen szakképzettséget: éppen olyan kötelessége államnak és társadalomnak, hogy saját jól felfogott érdekében szakképzett iparost neveljen.

Aztán ott vannak a védelem apróbb, de éppen oly hatályos eszközei: állam és hatóságok számára eszközölt vállalatoknál ki kell zárni a kereskedői concurentiát, korlátozni kell a vásárokat és házalást, a vándorárutárakat. Ime ezekkel, mind védelmet nyújtunk, fejlesztjük, támogatjuk a hazai kézműipart.

Ugyanezen védelmi eszközök sorába tartozik a hitelügy szervezése. Még pedig két irányban: először hozzáférhetőség és másodszor az olesóság tekintetében.

A mi hitelszervezet van ma nálunk, az kevés kivétellel, el van zárva kis iparosaink elől. Nem tudnak hozzá férközni. Pénzügyintézetek olyan a szervezete országsszerte, hogy szinte csak a kereskedelem veheti igénybe s amennyiben a kis iparos is hozzá férhetne, nem használhatja annál a hitelszervezetnél fogva, mely összes pénzügyintézeteknek és bankjainknak lényege.

Értjük a váltógéiro-üzletet, melynek keretéből a pusztá személyes hitel ki van zárva, amennyiben nem egy személynek nyújt hitelt, hanem csak háromnak.

Ez a legtöbb kisiparosnak egy jelentőségű azzal, hogy nincs hitele. Különösen most, a szédülés szomorú következményei után országsszerte megintott bizalom csaknem teljes hiánya mellett. A kik ismerősek a viszonyokkal, jól tudják, hogy mai nap milyen nagy erőfeszítésbe kerül egy kis kézműiparosnak bár csekély kölcsönhöz is jutni, csak azért, mert akármilyen jól be van rendezve műhelye, az egy pénzügyintézet, egy bank előtt még 100 forintnyi hitelt sem nyújt részére; tehát tulajdonképpen az a személyes hitele nincs.

Jótállók pedig, a mai világban, az országsszerte uralkodó bizalmatlanság mellett, még bejegyzett cégek is alig találhatnak egyhamar.

Másfelől pedig ha hozzá is férközhetik valahogy a kézműiparos pénzügyintézetekhez, a számára nyitott hitelben nincs köszönet, mert olyan drága, hogy solid ipar nem igen bírja meg. A legkisebb kamatláb ugyanis 8 százalékos s ez mellékdíjakkal, váltóilletéssel föl megy a legtöbb pénzügyintézetnél 9—10 százalékra, sőt többre is. Nő már most, hogy használja a kisiparos az olyan pénzt, mely után először a hitelezőnek 10 százalékosat kell fizetnie, azután az üzleti költségeket is kell belőle földölnie és csak ezeknek kiperéselése után számíthat arra, hogy munkájának is lesz

valami gyümölcse. Dolgozhatik-e oleson és mégis jól ilyen drága forgalmi tőkével? — nem meg kell-e hátrálnia szűkségképen a sokkalta olesóbb pénzzel s olesóbb munkáról dolgozó gyár és külföldi iparos előtt?

És itt úgy látszik, a kormányra és törvényhozásra nem számíthatnak iparosaink. Neme azért mert a bankközléssel a kormány kiadta kezéből az eszközt, melylyel a magyar hitelszervezet önállóvá és kizárólag a nemzet érdekének megfelelő nemzeti hitelszervezettel lehetne volna. Az osztrák-magyarbank főtanácsa Bécsben úgy szabályozza a kamatlábat, ahogy neki tetszik és ahogy az osztrák iparnak leginkább érdekében áll. Emeli vagy szállítja a kamatlábat tekintet nélkül a magyar ipar és kereskedelem érdekeire. S minthogy az összes magyar pénzügyintézet a bank után irányozzák magukat: szemellátható, hogy állami, törvényhozási uton a hitelviszonyok javítását nem igen remélhetjük.

Nem marad tehát egyéb hátra, mint az önségély. A kölcsönösségre alapított iparos hitelgyesületek útján teremthetnek csak az iparosok maguknak egy egészséges hitelszervezetet, még pedig olyant kell teremteni, mely minden nyereszkedést kizárjon keretéből. Az ilyen kölcsönösségre alapított iparos kitegyesületnél nem az a cél, hogy egyes nagyobb tőkepénzes minél busásabban kamatoztassa pénzét, hanem kizárólagos cél az, hogy az iparosok maguk között takarékoság útján nagyobb forgalmi tőkét gyűjtsenek, mely egyesegyedül a kézműiparos érdekét és szükségleteit szolgálja, még pedig az általános kamatlábnál alacsonyabb kamattal.

Meg lehetnek győződve iparosaink, hogy hitelszükségleteiken csak így segíthetnek, Kolozsvárt van is már egy ilyenforma szövetkezet, az Iparos kölcsönpénztár. Kövessék e példát a vidéki iparosok is; de a kolozsváriak is járuljanak minden megszorgogottatott filérjökkel a tisztán ipari hitel támogatására alakult szövetkezet fejlesztéséhez, tőkéje gyarapításához.

A képviselőház holnap ülésében azonnal érdemleges tárgyalásába bocsátkozik a fellebezések megszörítéséről szóló törvényjavaslatnak, s ha azt gyorsan befejezi, azonnal megkezdí az ideit ujonczjutalék kiállításáról szóló törvényjavaslat tárgyalását. Ezek után — az uzsoráról szóló törvényjavaslat tárgyalása fog napirendre tűzteni.

A pénzügyintézetek orsz. értekezletének felterjesztése a képviselőházhoz az új tőke kamatt adó ellen az értekezlet felirati szer-

kesztési bizottsága által az összes hazai pénzügyintézeteknek megküldetett.

A zsidókérdés fogja a képviselőház újvi tárgyalásának legelső érdekes pontját képezni. A szombati ülésen, mint a kérvények tárgyalási napján, kerül napirendre a tapolezai kérvény és erre a zsidókérdés fölötti vita, mely már is élénk megbeszélés tárgyát képezi képviselői körökben pártkülönbség nélkül. A függetlenségi pártból — mint a „Függetlenség” értesül — Hermann Ottó egy ezen egész kérdést átölő nagyszabású beszédre készül és határozati javaslatot szándékozik benyújtani a kérvényi bizottság határozata ellen, mely három pontban csoportosul: hogy a zsidók mint más egyházi felekezetek, tartanak egyházi sinodust s határozzák meg vallási tetteiket; hogy a kötelező polgári házasság bohozandó; hogy 30 évig idegen zsidók betelepülése tiltassék meg s ez idő alatt a zsidóság olvadjon be a nemzettestbe. Ebből látható, hogy a kérdéses tárgyalás valószínűleg nagyobb arányokat fog ölteni. Ugron Gábor szintén felfog szótani ez ügyben, még pedig olyan szellemben, mint a melyben már egyszer az „Ellenzék” hasábjain nyilatkozott.

Az olasz tüntetésekről és a merényletre vonatkozólag egyik olasz lap következőleg nyilatkozik:

„Az utóbbi napok szomorú eseményei visszahatást keltettek a közvéleményben. Legyen szabad reményelnünk, hogy ezek nem fognak többet megújulni. Ellenkező esetben a kormány inditattva érezné magát, hogy radikális visszatörő eszközökhöz nyúljon. A minisztérium nem riad vissza az illiberalizmus gyanúsításaitól. Nem szabad visszatérni oda, hol méltósága, jó hírneve s a haza legdrágább s legvitálisabb érdekei vannak kockára téve. Nem tűrheti azt, hogy Olaszország útjain zavarok idéstessenek elő, hogy viszonya a szomszéd hatalmasságokkal megzavarassék, a haratság támpontjai megingatva legyenek s Olaszország veszedelmbe döntessék. Az államra veszélyes midőn utcazi jeleneteknek szabadon enged tért. A minisztérium népszerűvé fogja magát tenni s a nemzet közönszét fogja kiérdemelni ha a Gazetta Ufficiale-ban tett ígéreteit mielőbb beváltja.”

Egy római tudósítás jan. 6-ról következőket jelent:

Az államügyek és egy vizsgálati bizottság által előterjesztett tervezet szerint Egyiptom két tagot: az elnököt és az alelnököt, Angolszág, Franciaország, Német és Oroszország, az osztrák-magyar monarchia és az azamerikai Egyesült-Államok egy-egy tagot, Dánia, Hollandia, Portugália, Spanyolország és Svédország pedig együttesen egy tagot küldenek a bizottságba.

Az egyiptomi alkirálynak a nemzetközi kártérítő bizottság kinevezésére vonatkozó rendeletét legközelebb várják. A hatalmak képviselői által előterjesztett tervezet szerint Egyiptom két tagot: az elnököt és az alelnököt, Angolszág, Franciaország, Német és Oroszország, az osztrák-magyar monarchia és az azamerikai Egyesült-Államok egy-egy tagot, Dánia, Hollandia, Portugália, Spanyolország és Svédország pedig együttesen egy tagot küldenek a bizottságba.

Az evang. egyetemes egyházi felügyelő választás tegnapelőtt történt meg

Pozsonyban. A választás Mosóczy Lajos esperességi felügyelő elnöksége alatt folyt le. Titkos szavazás módjában állapodtak meg. Az elnök meleg szavakban ajánlta Péchy Tamást, ki mint éltes ember nagy hasznára válik az egyháznak. Többen azonban báró Prónay Dezső mellett szavaztak fel, a többi közt egy kiváló tudományú akad. theol. tanár. A szavazás megejtetvén, egyetemes egyház felügyelővé báró Prónay Dezső választott meg 17 szótöbbséggel.

Dr. Nagy János tragédiája.

A halott megszólal.

(Folytatás.)

Ime kegyelmes uram! Ezt nyertem én a párttól, a füstöt óta tett önzetlen szolgálataimért. Nyugalmas hivatalom helyett egy súlyos posztot a hírlapszerkesztésre való meghívással, mely anyagilag is elviselhetlen terhet hagyott vállamon. Azután ígéretek, biztosítások s végre egy általam pártérdeknek soha el nem ismert ügyben a párt kényszerítő beavatkozását magán ügyembe s azután a megaláztatások egész sorozatát.

Pedig a következmények megmutatták, hogy nekem volt igazam! Ezek voltak kegyelmes uram előzményei a kataszterhez történti kinevezésemnek. Minden egyes ténykörülményre — a mit itt előadtam — okirat, vagy tanu áll rendelkezésemre. Hónapok multak el ezután. En reményeimben csalódtam, alá néztem, bizonytalan helyzetemben, a társadalom előtt reputációt vesztettem, régi népszerűségem omladékai alá temetve s így jobb jövőre minden kilátás nélkül. Küldöttem a megtebolyodás eshetőségeivel; kenyér és munkakör nélkül, szerencsétlen családoddal; öreg anyám, nőm és két gyermekemmel, a lét és nem lét küzdelmeivel, inség és nyomorok ki-téve: a kétségbeesés martalékán do-battam.

Azon kitűnő államférfiak, kik oly vehemenciával vetették közbe magukat a pártnak és kormánynak nevével: a kik ígértettek hegyet-völgyet, érdemeim méltatását, szolgálataim s önfeláldozásom jutalmazását: oh azok elfelejtettek.

Hányszor kellett elhítenem magammal, hogy csak eszközül tekintetek, céljukat kívitték és a siker után, ki gondolna többé az eszközökre?!

Egyiknek eszébe juttattam egy magánlevél útján, hogy várom a párt és kormány nevében tetti géretek beaváltását. Ez azt felelte, hogy tanszék nincs ürességben, sem más végleges állomás, a kataszterhez való kinevezetésem érdekében pedig Móricz Vincze kataszteri központi felügyelő ur — ki e tájt Kolozsvárra volt érkezendő — ugy van informálva és utasítva, hogy vele érintkezze.

1881. év március 12-én Móricz Vincze központi felügyelő urnál tettem tiszteletem. Megtudtam tőle, hogy a kolozsvári kerületben a titkári hivatalra nem számíthatok. Ajánlotta a szebeni kerü-

AZ „ELLENZÉK” TARCZÁJA.

1883. január 9.

A magyar nép panasza.

(Vers, de — igaz.)

Régi idők óta, ígygen szól a nótá:
Szegény ember dolgát, boldog Isten bírja!
Hej! igaz e nótá, jaj! de bús a hangja,
Bánatos, panaszos, kivált a magyarra!

Mert a magyar kormány, az a jeles firma,
Mely a sok szép törvényt a papírra írja,
Hogy az ország népet boldogságban lássa,
Boldogsága helyett csak a sirját ássa.

Akár vagyon jószág, akár nincsen semmi,
Ámde az adónak, annak meg kell lenni!
S noha élünk otthon, ételen és itlani,
Végrehajtó mordul: „add ide a mid van!”

S mert az a sok adó szaporodik nyomba
Mint az eső után a keserű gomba,
Gond után csak gond jó az agyba, a zsebbe,
Hej! mert nem igen van mit apríts a tebbe!

A mi kiesünk vagyon, szántó és kaszáló,
Telekkönyvezető tudtunk kívül váró,
Házainkban pedig egyik-másik czondra,
Nem igen éri fel katona-adóra.

Meg vagyon átkozva életünknek sorsa;
A mi örömrünk van, az is meg borsolva.
Soh' sincs nyugodalmunk rongyos éltünk rendjén,
Ezerféle bű, baj abba beszövdűvén.

A törvény embere mindenféle írnok.
Törvény bíró, elnök, hítes ügyvéd s díjnok

Ügyeink-bajunkat papirosra írja,
Hogy egy pár sor írás felrug száz foritra.

Ha fizetni nem tudsz, két esküdést egy polgár,
A végrehajtóval házadba botorkál,
S egy-két rozsz forintért száz annyit is ír fel:
S így maradsz magadra, nagy sanyarú képpel.

Mikor aztán mindent, jószágod és marhád,
Illéktes s adóért piacon eladják,
Felsőhajtás búsan szegény magyar népem:
„Hát ez a szabadság? Ezért ömlött vérem?”

Ámde panaszkodat, azt nem igen értik,
Borult bár előtök alásan a földig,
Irgalom szó helyett, ha nincs nálad krajczár,
Hívásra kísér el, nemsoká a zsandár!

S ott ülsz egy-két hétig, a míg tetszik nékik,
Kik jó fizetést és a napot henyelik,
S alig hogy szabadulsz szomorú emlékekkel:
Utánad írás megy: „rabtartási pénz kell!”

S im a rabtartásért, mi még házadban van,
Szegény magyar népem, elviszik azt onnan.
Te pedig ott maradsz nagy szomorú arccal,
Míg „fent” vigadoznak szörnyű derén-dacczal.

Miatyánk úr Isten szabadíts a rozstól,
A végrehajtótól, Tisza Kálmán úrtól!
Adj a mi számunkra nekünk való kormányt
És a nyakunk körül jobb inget megdolmányt!

Régi idők óta szól ígygen a nótá,
Bánatos a hangja, kivált a magyarra.
Bánatos a hangja, panaszos a síja:
Szegény magyar dolgát boldog Isten bírja!

Szomorgó.

Költemények prózában.

— Turgenyevtől. —

E rózsák mily üdék, mily szépek voltanak!

Nem tudom hol, nem tudom mikor, de valamikor egy költeményt olvastam. Elfeledtem már, csak egyetlen vers sor maradt meg emlékezetemben:

„E rózsák mily üdék, mily szépek voltanak!”

Jelenleg tél van; a fagy jegvirágokat rajzolt ablakomra; s künn a hideg borzongató, Egyetlen szál gyertya ég a szobában; egyik szögletben üldögélek s fülemben egyre cseng, untalanul viszhangzik:

„E rózsák mily üdék, mily szépek voltanak!”

Látom magamat a messzi napokban, a mint egy vidéki házikó ablaka alatt állok.

A nyári este homályos lassan szürkül s csendesen megy át éjjelbe. A forró lég jászmin és rezedá illattal van tele s az ablak mélyedésében egy fiatal leány ül, fejét karjára támasztva. Szebei nyugodtan tapadnak az égre, mintha a mosolygó bárányfelhők jöttére várakoznának.

Mily gyermeketeg hévömlés rejlik ezekben az álmatag szemekben. Mily búbajos ártatlanság ül e félig nyílt ajkakon! Mily lágy halkan emelkedik, száll e kebel, mely még alig nyiladozik s melyet még semmi meg nem zavart! Mily tiszták, gyöngédek

ez édes arcz minden vonásai! Nincs bátorságom megszólítani, pedig mennyire szerettem őt. Oh mint dobog a szívem!

„E rózsák mily üdék, mily szépek voltanak!”

Lassanként mint sötétebbé válik a szoba. A gyertyaszál libeg lobog tartójában s a szőnyeges padozaton bájos röpke árnyak reszketnek végig.

„E rózsák mily üdék, mily szépek voltanak!”

Ujabb képek ötlenek fel előttem. Zajt hallok, a vidéki családi élet vidor hangzatát. Két kis barna firtós fejecske fenylő szemekkel nyájban néznek rám. Puha kis kacsóik simogatva babrálják rajtam; érettebb hang üdén vegyül belé a ragyogásba s egy kissé távol tölünk, a mosolygó szobában, egy másik puha kezeckének rózsás ujjai serényen futkosnak végig az öreg zongorán.

„E rózsák mily üdék, mily szépek voltanak!”

A gyertyaszál fogytán van s alszik ki. Ki az a ki amott nyoszörögve, göthösen köhéscel? Lábam előtt összezsugorodva szorong és tekerögözik az én szegény vén kutyám, egyetlen hűtársam. Hideg van . . . nagyon fázom . . . És ők meg vannak halva mind . . . mind . . . mind . . .

„E rózsák mily üdék, mily szépek voltanak!”

Hanyor.

letnél a titkári hivatal, vagy ha Kolozsvárt akarok maradni, a pótbiztosságot.

Családi viszonyaim nem engedvén meg, hogy Kolozsvárról kimozduljak, ez okból a szebeni titkárság felkínálásával szemben arra hivatkoztam, hogy nekem a kolozsvári kataszteri titkárság ígértett; egy pótbiztosságot elfogadása ellen pedig azt hoztam fel, hogy egy értelmi kvalifikációm, mint tett szolgálataim s a nekem adott ígéretek-nél fogva többre vagyok érdemes.

Ilyen értelmű kérvényt is adtam be. Kérvényemre*) azonban hivatalos uton tagadó választ nyertem, de egyidejűleg magán uton képviselői körökből több oldalról szólítottam meg, hogy a pótbiztosságot fogadjam el. Nem fogadtam el.

1881. ápril 24-én egy részletes emlékiratot nyújtottam be, a miniszterelnök Tiszá Kálmán ur ö nagyméltóságához, melyben az itt előrebocsátottakat részletesen felfejtve, azzal a kéréssel folyamodtam ö nagyméltóságához, hogyha a párt előkelő egyéniségei, részéről a párt és kor mány s főleg a miniszterelnök ur ö nmlga nevében nekem tett ígéretek felől tudomása van, méltóztassák azok beváltása iránt kegyelmesen intézkedni.

Ez emlékiratom létrejötté után 1881. május hó utolsó felében magán uton lett tudomásom a hozzá, hogy Budapestre menjek fel. Május 23-án Budapestre utaztam. 24-én Bokros Elek képviselő ur a képviselő házban a nagyméltósági miniszterelnök ur elébe vezetett, hol ügyeim rövid előadása után meggyőzve lettem a felől, hogy a nekem tett ígéretek beváltása iránti készség nem hiányzik s mert tanszék, vagy más oly állomás, melylyel consolalva lehet nek ez idő szerint sem volt ürességekben, tanácsolva lett nekem, hogy míg ilyenell conoltáthatnám, fogadják el ideiglenes alkalmazást a kataszterben.

Bele nyugodtam ezen a nagyméltósági miniszterelnök ur által közvetlenül tett magas kijelentésbe, mire fel lettem hívva, hogy másnap, midőn nagyméltóságod szintén jelen leend a képviselőház ülésén: miniszterelnök ur ö nmlga előtt kihallgatásra újra jelentkezzem.

Másnap, május 25-én, Bokros Elek képviselő ur újra szíves utóls után bevezetni miniszterelnök ur ö nagyméltósága elé, holott aztán a nagyméltósági miniszterelnök ur jelenlétében nagyméltóságodnak is voltam bátor ügyeimetről röviden előadni.

Kihallgatásom folytán meggyőzötven, hogy más állás nem áll rendelkezés alatt, mint egy becsülőbiztosságot, végre is, négy hónapi fűgőben tartás után kénytelen voltam a jövő reményében elfogadni azt s utasítatván, hogy írásbeli kérvényben azonnal lemondjak: előbb azon szóbeli kérvényt terjesztém elő, hogy mivel az unitárius egyház részéről meghívásom van egy egyházi munkára szerkesztésére és ez Kolozsvárhoz köti, tehát benne Kolozsvárt az igazgatóság kebelében nyerjek alkalmazást.

Erre nézve nagyméltóságod magas kijelentéséből reményt nyervén, másnap kérvényemet beadtam s haza utaztam Kolozsvárra.

A következő 1881. június hó 10-éről 37851. sz. a kelt pénzügyminiszteri magas intézkedéssel becsülőbiztossá ki is neveztettem. A kolozsvári kerület mlgs igazgatósága 2033—881. sz. a rendeltetés értesített kineveztetéséről s egyszerűsind arról is, hogy a bányászati-hunyadi becsülőjárásban osztálybesorozási munkát kellend végezmem.

Noha ez utóbbi rendelkezés által azon reményem is szétfoszott, hogy Kolozsvárt

az igazgatóság kebelében bent nyerhetek alkalmazást, még sem akartam újabb folyamodással terhelni nagyméltóságod figyelmét, s belenyugodtam sorsomba.

Ez intézkedés azonban rám nézve sok keserűség, méltatlankodás, sőt betegeskedés forrásává lett.

(Folytatása következik.)

Az akadémiából.

— Eredeti tudósítás. —

Budapest, jan. 8.

Ma délután 5 órakor gróf Lónyay Menyhért elnökelete alatt összes ülést tartott, melyen elnök údvözölve a tagokat, azon óhajának adott kifejezést, hogy a jelen év működése is oly sikeres legyen, mint az elmúlté. Boldog új évet kívánt a tagoknak. Ezután Fraknói Vilmos főtitkár tett jelentést a beérkezett pályamunkákról. E szerint beérkezett:

Teleki jutalomra 21. A Farkas-hajó díjra 16. — Az Oltványi jutalomra 1. A magyar Pálos szerzetesrend története. Török. Jellege: Az emberi természetben fekszik a magány utáni vágy. — A Péczely-jutalomra 1. Adassék elő Bosznia története. Jellege: Prius extrema quaque pericula subeunda quantitati. Hunyadi J. Bonfinál. 2. Bosznia történelme a legújabb idők óta magyar fennhatóság alatt. Jellege: Arena ferentia omnia dat, qui iusta negat. — A Fáy-jutalomra 1. Az európai főbb államok adóügyének fejlődése s jelen állapota, különös tekintettel Magyarországon adóügyének s államháztartásának rendezésére. Jellege: Nem azon nemzeteknek, melyek folyton jogaikat, hanem azoknak, melyek kötelességeiket emelik, jut a hatalom. Burke. — Az Athenaeum pályázatára (A magyar hírlapiradalom története), a Fraknói-pályázatra (Egyházmegye története) és a Vitéz pályázatra (Magyarországi könyvtárak története) pályaművek nem érkeztek.

Ellenben a következő kérdésekre, melyekre az idén nem volt pályázat hirdetve, beérkeztek az alábbi művek: A Karácsonyi jutalomra. Előkelő világ. Vig. 4 felvonásban. Jellege: Hagyjatok fel minden reménytel. A Nádasdy jutalomra. Két árva. Költői elbeszélés. Jellege: Árva vagyok, árva. A feladés utja. Jellege: Állandó vihar az élet. Aranka. Jellege: Nagy ur a képzelet.

A jelölés levélké egy közös borítékba zárattván, lepecsételtettek.

Az összes ülés után az I. nyelv és széptudományi osztály tartotta meg ülését Szász Károly elnökelete alatt. Az első felolvasó Hunfalvi Pál volt. Ki azt fejtette ki: „Ugor vagy török-tatár eredetű-e a magyar nemzet? Ertekezése elején előadta, hogy többször illették már a hazafiatalanság vádjával azért, mert a magyar nemzetet finn-ugor eredetűnek állította. Így midőn 1856-ban a magyar nyelv művelésére felkelték egy tudóst felszólított, ez közölte vele azon róla szárnyaló hírt, hogy őt az akkori osztrák kormány vesztegette meg, hogy a magyar nemzet hitelt a finn rokonság által lerontsa. Kossuth is panaszkodott, hogy a magyart attól is megakadályozzák, hogy saját eredetét megállapítsa; minden barbár népekkel rokonságba akarják hozni s még akadnak oly magyar írók, kik a finn és magyar rokonságot szeretnék megállapítani. Ő nem az eredetéről, hanem a mivoltáról ítéli meg a nemzetet. De a finn-ugor rokonságot, melyet 1876-ban Jalava munkájának a Századokban írt ismertetése alkalmával vallott, most is fenntartja. Jalava is azt állította, hogy a két nyelvnek közös fészke volt. Áttér azután Vámbéry legújabb munkájára s ezafoglatva a török-tatár eredet állítását, azt mondja, hogy rokonság ezek nyelv- és családi szokások alapján lehet. Már pedig a török-tatár s magyar eredet éppen annyira rokon, mint a Szász és Francia. Felhozzák azt, hogy míg a magyarok

a férfias szépség mintapéldányai, egyenes jelleműek s nyíltszívűek, addig a finnek rutak, hitvány, ravasz, csalók, pénzvágók. Ezután tüzetesen ezafoglatva Vámbéry állításait, ki három okból mondotta a magyarokat török-tatár eredetűeknek.

Először, mert a byzanci, arab és perzsa írók mind turkoknak nevezik a magyart. Ebből ő még nem tudja azt következtetni, hogy a magyarok török-tatár eredetűek, Ugyanis nem számíthatók sem a görögök, hős, sem a rómaiakhoz, hanem életmódjukat tekintve, legközelebb állván a törökökhöz, ezekhez sorolták; böles Leo és Constantinus Porphyrogenitus szintén ezeknek vallották.

De már a nyugot-európai latin írók, kiknek sirlalmas alkalmuk volt rólnk megemlékezni, annale-ikben mindenütt Ungri Unguri és Ungarii elnevezéssel illetik őket, s eredetükről okoskodva, sohasem állítják őket turkoknak. Tagadja, hogy az arab és perzsa írók nagyobb tájékozottsággal bírtak volna e kérdés körül, mint a latinok. Második indoka Vámbérynek ethnologiai és társadalmi okokra van alapítva. Erre vonatkozólag azt kéri, hogy a török vezérek, szultánok olyanok maradtak-e, mint az ősi pusztákban voltak? Az új hazában társadalmi rendjüknök, szokásaiknak meg kellett változni. Azon állítása után Vámbérynek, hogy finn eredetű nemzet nem nőhetne volna ki magát világhódítóvá, csak azt várja, — írja Vámbéry, a világhódítás történetét, melyet felolvasó nem ömer. Harmadik érve Vámbérynek, hogy azon maradványok a magyarok kultúr-életéből, melyek reánk maradtak, a török-tatár eredet nyomait hordják magukon. Ezzel szemben az áltái nyelvcsalád bizonyos közös tulajdonaira hivatkozik, melyek egy a magyar, mint a finn nyelvben meg vannak; ilyenek a vokálisok uralkodása, a hangok változásának bizonyos közös törvényei, főképen pedig a tárgyas igeragozás, mely a török nyelvben nincs meg. Vámbéry művét ethnologiai tanulmányának nevezi, s azt állítja, hogy a nyelv maga nem elég a rokonság megállapítására, pedig ő is valamennyi bizonyítékait a nyelvekből meríti s innen iparkodik lehozni azt az eredetet. A magyarok hazáját illetőleg, azt mondja, hogy azt nem ott kell keresni, hol a finn elmélet, hanem sokkal inkább délre, a mai Orenburg kormányzóság határainál, azt azonban elfeledi megmondani, hogy az északi, vagy a déli határainál, egyezőval ugyanazt állítja, a mit felolvasó. E nagy tetszéssel fogadott felolvasás után Zichy Antal r. t. lépett a felolvasóasztalhoz s gróf Széchenyi István naplóját ismertetve, különösen pedig vallásos érzelmet. A Széchenyi család, mely több jeles főpapot adott a hazának, mindig a legbülsőbb vallásosság jellemezte. Széchenyi Istvánt vallásossága inkább megaláztatás volt a fölötté való legmagasabb hatalom előtt, mint a felemelkedés hozzá. Mondják, hogy élte utolsó szakában elhagyta őt az illett hit, de csak inkább a kétségbeesés keserű kifakadásai voltak, melyeket akkor minden magyar család körében lehetett hallani. Naplói vallásos érzületéről a legszebb tanúságot teszik. Mint a bécsi leder körök közé került fiatal huszár tiszt, naplója lapjait a legszebb ethikai és vallásos gondolatokkal töltötte be. Utazásai közt vasár- és ünnepnapokon soha sem felede el az isten házáat s az élet bármely megszokott kényelmét könnyebben nélkülözte, mint a vallásosságát. A gyónást a legnagyobb önmegtadadságnak tartotta; egy majdnem életébe került tengeri fürdés után, gyónni és áldozni ment. Sokszor felkiáltott, vegye isten magához, ha embertársaira s hazájára használhatatlanná válik, de éltesse, ha ezek egyikének is használhat. Gyakran óhajtott kolostorba zárkózni s ott várni be halálát. Legforróbb vágya volt Wesselényi Miklóssal a francia trappistákhoz ellátogatni. Hosszasan írja le az ott töltött időt s tapasztalatait; eljövetelekor 300 frankot adott a priornak, hogy imádkozzék atyjáért és

sógornőjéért. Ez volt az egyedüli zárt társulat, melynek tagja volt. Több napló kiadvonatban mutatta még be felolvasó a gróf sirig kísérő melancholiáját. Ismertetve naplóját azon részét, midőn imádott Crecenzája nevére lett. Már fiatal korában mindig az öngyilkosság eszméjével foglalkozott, félve a tébolytól. Kedélye még inkább elborult a Kossuth elleni nyílt fellépés után. Olvasva Kossuth feleletét, kétértelműen azon jó volt-e a Hitellel és a Kelet népével — fellépni.

Sz.-Udvarhelyről.

Arany emlék-ünnepélyt tartott a sz.-udvarhelyi ev. ref. collegium folyó hó 7-én d. e. 10 órakor. Bod Károly tanár szép alkalmi beszéddel nyitotta meg az ünnepélyt. Farkas Károly tanár, — Kelemen J. és Ádám E. tanárok az ifjúsági ének és zene kar felváltott szereplései között szavaltak, s különösen Ádám E. a „Tetemre hívás”-t gyönyörűen szavalta el.

Az ünnepélyt este műkedvelői előadás követte az „Arany-szobor” javára. „Hódítás falu”-adák elő Gönczi, Benkő, Solymosi E. tanárok, Kassai A., Kis Gergely urak, valamint Benkő Gyuláné, Sándor Véri, Kis Katinka k. a. Mindannyian sokkal jobban játszottak, mint a milyen szintársulatok nálunk játszódni szoktak. — Kaptak tapost eleget.

Ezt megelőzte Farkas K. tanár urnak a „Koldus honvéde” elszavalása, mely szintén sikerült volt, csak nálunk muzsikaszó vagy ajtónyikorgás kísérte nélkül ma holnap sem felolvasást és sem szavallatot nem hallhatni, — pedig a publikum élvezetét némelykor különösen az utóbbi nagyon zavarja.

A műkedvelői előadást bál követte. Sz.-Udvarhely intelligentiája mindenképpen teljes számmal volt jelen s észrevehető csupán azon úr volt, melyet egy nagyobb kiterjedésű familia váratlanul ért gyzása okozott. — A bál brutto bevétele a 200 frtot meghaladta. —y.

A hazai fürdők és gyógyvizek.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter folyó hó 4-én a hazai fürdők és gyógyvizek emelése érdekében az egyetem több tanárával értekezett.

Ez alkalmával Bókay és Kétly tanárok előadták a budapesti k. orvos-egyletnek ez ügyben tett lépéseit s a fürdő-tulajdonosok hanyagságát az adatok átküldésében, kimutatván egyuttal azon kelleket, melyeknek kiállítására ezek a közegészségi törvények értelmében kötelesek volnának. Felemeltetett továbbá több hazai fürdő és klimatikus gyógyhely öröndetes haladása az utolsó időben, valamint gyógyhelyeink lényegének, élelmézés, rendtartásában: a gondatlanság a vizek töltése körül, mely egy-egy fürdő statisztikai adatainak összehállítása jelenben a belügyminisztérium felhívására a közegészségi tanácsban tárgyalatik.

Tanulmányok voltak a gyógyvizekbe és kivitellére s a külföldi fürdők látogatására vonatkozó adatok, Korányi tr. előrebocsátva a volt helytartó tanács és a provizorium alatt a fürdőkre nézve tett intézkedéseket, rövid exopozében adta elő javaslatát a jelenben teendőkre nézve, egy a kormány, mint az orvos és a társadalom részéről.

Ajánlotta különösen egy vegyelemző állomás felállítását, mely az ásványviznek kezelésére nézve is adna utasítást, továbbá külön óhajtaná a fürdő- és gyógyviz ügy számára, fürdőfelügyelőket, kik a fürdőket éventekint beutazzák, egy új balneologia megírását az állam birtokában levő fürdők mintaszerű berendezését stb. — a fürdőorvosok részéről a gyógyhelyek minden viszonyának, s különösen a víz hatásának pontos megfigye-

lését és közlését, a fürdők folytonos ismertetését, a klinikai tanárok és gyakorló orvosok részéről a hazai gyógyvizek tanulmányozását és pártolását; a tulajdonosok részéről a fürdők és lakások czélsszerű berendezését, szabatos töltést és dugaszolást, fürdőorvosok alkalmazását és illő díjazását, társulatok alakítását az ország ezen kincseinek értékesítésére.

Ezen javaslatokhoz a jelenlevők hozzájárulván, s kiemelvén még különösen Magyarországi fürdőinek fontosságát a keletre nézve, a tanácskozmányból egy szűkebb bizottság küldetett ki a javaslat bővebb megvitatása és a kivitel módjának megállapítása végett.

Utóhang a választáshoz.

Tisztelt szerkesztő ur!

Becsés lapjának tegnapi számában, a közép-utcai kerületben, a kolozsvári városi bizottsági tagok választása eredményeképen azt constatálja, hogy a kormánypartból bement kettő, a m. ellenzékéből egy; a kormánypart részéről elbukottak közül pedig engem is sorol. Ezen közlemény annyiban téves, a mennyiben Dorgó Albert urat m. ellenzékinek tartja, engem pedig kormánypartinak; mert amaz az utóbbi két választásnál a kormányparti képviselő jelöltre szavazott, és így alig lehet m. ellenzéki. En azonban a mióta Tisza Kálmán az ország kormányzását átvette, megszűntem kormányparti lenni, és azóta nem voltam és nem is vagyok; azóta kormányparti képviselőjelöltre nem szavaztam; igaz hogy szélsőbaloldali vagy függetlenségű sem. Tehát a választás eredménye az engem illetett kerületben az, hogy bement három kormányparti képviselő, megbukott egy k. p. és egy m. ellenzéki és ez én vagyok; a ki különben, mint városi tiszteletbeli titkárság tagja vagyok a városi bizottságnak.

Politikai pártállásomra vonatkozó ezen helyreigazítással tartozván politikai elvemhez való hűségemnek és ragaszkodásomnak kérem a tisztelt szerkesztő urat, hogy ezen közleményemnek lényeges tartalmát közlési méltóztassák, maradván

Kolozsvárt, 1883. jan. 9-én.

Kész szolgálja

Dr. Fischer Lajos.

Irodalom és művészet.

„Sport” című hetilapra hirdetelt fizetést Budapestén a Corvina úzlet, vagy Szekrényesi Kálmán szerkesztő, ki a melett, hogy író, minden sportjog kedvelő sőt némelyikben az övé az elsőség. A nem sport izezés nagyobb-nagyobb elterjedésnek örvend hazánkban is: az egykori sportnevek ujjakkal szaporodnak; új egyesítések alakulnak, — a lefolyt két év alatt tizenegy különféle sportegylet körülbelül ezer taggal: a közérdeklődés pedig fokozott mérvben nyilvánul a bajnokmérkőzések iránt. Ez jól van így, ennek így kell történnie. A nemes sport gyakorlása nemcsak öregnek és fiatalnak szolgál egészséges melatságl, de nagy mérvben hat ki az ifjú nemzedék fejlődésére s így az általános védkötelezettséggel bíró államokban minden oldalról a leghatásosabb előmozdítást nyerheti. Harmadfél év óta az uszár, a evedzés, a vitorlázás, a velocipedezés, a verseny gyaloglás s egyéb athletikai tornázási-gyakorlatok oly örvendetes leüldöztet vettek nálunk, hogy a szaksajtónak azokat is bővebben kellene hivatott tállal ismertetnie, tárgyalatnia. A „Sport” előfizetési ára egész évre 8 frt, félévre 4 forint. Az előfizetési pénzek Budapest, Akademia-utca 10. sz. alá küldendők.

„Az Öngyűvöd” című közhasznos mű 16-ik füzeté jelent meg. Irta K. N.

vár reád, szeretsz-e engemet annyira, hogy mindezeket megtegyed értém?

— Tudod, hogy szeretlek, volt az egyszerű válasz.

— Tudhatod nem lesz könnyű, sem kellemes. Nehéz akadályokba fogsz ütközni, de Ilonám én bízom benned. Ugy-e én értem lefogod ez akadályokat küzdeni?

— Igérem, hogy igyekezni fogok óhajtatásodnak eleget tenni, volt a válasz egy önkénytelen sohaj kíséretével.

Ő szerette az oldala mellett álló szép férfit. Édes örömmel nézett elibe annak az időnek, midőn élete hátralévő részét vele fogja eltölteni; de a leányával való érintkezéstől visszariadt.

— Kellemetlenség nem fog hosszasan tartani, folytatá sir Leonard. Etnelnek sok józanessze van. Be fogja látni, hogy intézkedésünk az ő javára történik. Ilonám, én tudom hogy lesz türelmed a gyermekkel. Az én elkényeztetett akaratos kis leányom nagyon kedélyes, vidám és boldogszokott lenni, s van modorában valami sajátos önféjűség, valami félig dacos öszinteség, a mi szerfelett jól áll neki: meg fogod őt szeretni, hiszen mindenki szereti, téged is el fog bűvölni, mint mindnyájunkat.

Digbey kisasszony mosolygott, azt gondolva magában, hogy e részben tehát Etel is hasonlít az atyjához.

— Ilona, neked következetesnek és szilárdnak kell leányommal szembe lenned,

folytatá sir Leonard. Öszintén megvallom, hogy velem szembe mindig az ő akarata érvényesült, mert nem tudtam ellentállani helgéseinek, csókjainak, kimondhatatlan kedves megnyerő modorának; de neked Ilonám meg kell keményíteni szívedet a kis leányom kedves csellfogásai ellen. Azon kell lenned, hogy ezental ne a saját, hanem a te akaratodat kövesse.

— Sokat kívánsz tőlem — volt a válasz; nagy erélyességet és bátorságot teszel fel rólam, midőn olyan kötelességet rovsz reám, melytől saját magad is visszaretensz; de igyekezem bizalmadnak megfelelni.

A báró megcsókolta jegyese kezét, a saját kedves ellenállhatatlan módja szerint köszönné meg szívességét.

— Csak egyet sajnálók kedvesem — mondá; hogy olyan kötelesség vár reád mi nehéz feladatnak látszik. Előismerem, hogy az én kis vadgalambomat nem lesz könnyű feladat megszeliidíteni.

Es e pillanathan nem adta tudtára az atyának egy titkos elősejtelem, hogy szép büszke leánya mi által és hogy fog megszeliidülni!

IV.

Davencourt Laura és Etel a bükffa árnya alól a rózsza kertbe sétáltak, itt leültek. Az Etel szép szemei merengő kifejezéssel nézték a hasadó rózsákat; ő nézett, de nem látott; bánatos tekintete a távol

jövőbe látszott merülni; a fehér és piros színek pompás változata s a damaszok rózsza sötét bíbor színe, elveszték előtte.

Laura pedig a szép büszke arcot vizsgálta, míg végre illendőnek találta a csendet megszakítva beszélni.

— Gordon kisasszony, nem mondaná meg nekem, hogy miről gondolkodik? Szemei a rózsákra vannak függesztve, de tudom, hogy nem látja azokat. Miről gondolkodik, hogy ennyire el van gondolataiba merülve?

Mosoly vonult el a szép ajkakon.

— Digbey kisasszonyra gondolok, válaszolá Etel. Nem szeretem.

— Pedig őt mindenki szereti. Ő általános népszerűséget vívott ki magának mindenféle emberek között.

— Van nekem egy sajátos elméletem — folytatá Etel komoly hangon — és én nagyon hiszek abban.

— Lesz szíves elméletét közölni velem? kérdé Laura.

Az Etel nyílt tekintete egy pár pillanig társnője arcán nyugodott.

— Nem vagyok bizonyos benne — mondá — hogy meg fog-e érteni?

— Igyekezni fogok rajta, hogy megértsem — volt a válasz. Kíváncsi vagyok elméletére — kérem, mondja el.

— Azt hiszem — mondá Etel — hogy a lelkek is épen úgy fölsimerik egymást, mint a testünk. — Például: találkozik egy idegennel, szemeim látják a vonásait, meg-

jegyzi arcának alakját, szemeinek a színét, magasságát s testállását; azt hiszem, hogy épen így történik a lélekkel is, lelkünk látja és fölsimeri egymást, a hibákat és éreynéket különösen észreveszik. Szemeim látják a Digby kisasszony arcát, s nem nyerte meg tetszésemet; lelkem is látta a Digby kisasszony lelkét, s nem érzett rokonszenvet hozzá. — Mit mond Davencourt kisasszony ez elméletemhez?

— Így meg lenne fejteve rokon- és ellenszenvenkünek az oka — mit gyakran nem tudunk kimagyarzni magunknak — válaszolá Laura. — De kegyed elfogult Digby kisasszony iránt; ő jó, szeretetreméltó, szerény és önfeláldozó.

— Épen olyan jól értem a jellemét, mintha évek óta ősmertem volna — mondá Etel. — Ő azokhoz tartozik, a kik az életet egy bizonyos mintára szabják — és sohasem térnek el tőle; — ő hibának találná első felindulásában ösztönét követni en pedig szeretem azt követni. Azt hiszem, képzelnem sem lehet két nagybelleltétet, mint mi vagyunk. Érzem, hogy sohasem fogom szeretni.

— Ez sajnos — válaszolá Laura részvétellel. Sir Leonardnak a szándéka nem titok előttünk. Tudatta velünk, hogy Digby kisasszonyt életfarszjára reményli megnyerni, ha Ausztriából haza jön, s hogy távolléte ideje alatt kegyed Digby kisasszonnyal fog lakni.

Az Etel szép arca és ajkai elfehledtek, vékony ujjacskái idegesen babrálgattak egy damaszok rózsza leveleivel.

Tehát már nyilvánosságra jött, hogy atyja másodszor is meg akar házasodni; nem titok többé, mindenki tudja, hogy Gordon Etel uralmának vége, hogy eddiggen kormányzata alatt kell meghajolnia. Ez a gondolat elviselhetetlen volt előtte, hirtelen felállott.

— A rózsák illata nagyon erős kábító — mondá; kérem menjünk tovább. Néző óhajtok Digby kisasszonnyal beszélgetni s a porondos uton tovább haladt.

— Legjobb lesz, ha mamámhoz megyünk — mondá Laura, — de egyedül van Sir Leonard Digby kisasszonnyal beszélgetni. Hova szándékozik menni? Mindig elfelejt annak a tengeri fürdőnek a nevét.

— Szent Éna öbölbe — válaszolá Etel.

— Tegnapi este kedgyedről beszélgettünk — folytatá Laura. — Nehéz lesz mondani arról a hatalomról, melyet ő hosszasan gyakorolt.

E részvétet tanusítani akaró szavak bizonyos gonosz mosoly kísérté; Etel rögtön észrevette. Arcza kigyult — a Gordonok büszkesége fölébredt benne. — Ő nem akar résztvét és sajnálat tárgya lenni, bármit szenvedjen ő, de a világnak nem szabad arról tudni. — Egy élő lénynek legyen joga nevetni azon, hogy a Gordon Etel uralkodásának vége. S mert akarat büszkeségét hiva segélyül — legyőzte magát.

(Folytatása következik.)

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
BARTHA MIKLÓS.

TÜZIFA

leszállított áron, készpénz fizetés mellett, árkötelezettség nélkül.

BÜKKFA, hasábos	4 köbméter: 11 frt, 5 frt 50 kr.)	2 köbméter: 5 frt 50 kr.)	Szállítás
TÖLGYFA, gömb. alakban	9 frt, 4 frt 50 kr.)		nélkül.
TÖLGYFA, hasábos	10 frt, 5 frt.		

Kurtára felaprítva, házhoz szállítva, kamarába berakva, minden további díj nélkül.

BÜKKFA, aprítva	4 köbméter: 14 frt — 7 frt — kr.)	Házhoz
TÖLGYFA, „	2 köbméter: 13 frt — 6 frt 50 kr.)	szállítva.

Csak is teljes 4 köbméter méretű ölek szolgáltatnak ki és ezért legolcsóbb Kolozsvar. — Megrendelések elfogadtnak a vasúti indóház melletti faraktárban, valamint Puskás Béla ur bel-magyarutoza szögleti üzletében és Kónya Sándor fűszer üzletében; továbbá kevesebb mennyiségű fa a fent jelzett méretnél szintén jutányos áron Pohl Vilmos urnál nagyhidutoza a „Fehér hajó”-hoz címzett üzletében mindenkor találhatók.

Mint igen jutányos fa különösen ajánlatik a tölgyfa.

Tisztelettel:

SVENTJÁNOSI FERENCZ.

(8) (3—*)

GYÓGYTÁR ÁTVÉTEL!

Van szerencsém a nagy-érdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy a helybeli római kath. egyház épületében elhelyezve levő eddig **Biró János** gyógyszerész ur által bérlet

„Egyszarvu”-hoz

címzett gyógyszerertáram kezelését f. év Január elsőjől személyesen átvettem, mely alkalmából minden igyekezésem oda irányul hogy a n. érdemű közönség becses bizalmát s támogatását kiérdemeljem,

Kolozsvar, 1883. Január hó.

alázatos szolgálja

Dr. EMBER BOGDÁN.

Játékok

b. bányai-hanyadi m. kir.

állami tanmühelyből.

Múfaragványok

a. hosszufulusi m. kir. állami tanmühelyből.

Faragványok

a sz.-keresztvári m. k. állami tanmühelyből.

Fénykép

Albumok

nagy választékban.

Zsoboki márvány

díszmü tárgyak

Illatszerek,

Pipere czikkek.

Pénn, dohány és szivar

TÁRCZÁK,

vör, tajok, gyöngyház, fém és elefántcsontból.

Videki megrendelések azonnal teljesítenek.

Külföldi gyermek és társas

Játékok.

Diszműárak

bör, béonz, gyöngyház, tajok és csontból.

ÉLCZ (JUX)

tárgyak

3 krtól 35 frtig

BABÁK.

Legnagyobb raktár

China-ezüst

evőeszközök és dísz-tárgyakból.

Különböző alakú

Tapló-táskák

és többnemű házi ipari czikkek.

Ekszerek,

legyezők, látesővek, dohányzó készletek.

Haszonbéri hirdetés.

(3—3)(22)

A néhai Gróf Kornis Albert hagyatékához tartozó kataszter birtok, mely áll 945 hold szántó kaszálából folyó évi Szt.-György napjától kezdve haszonbérbe kiadó. Értekezhetni lehet az örökösök közös meghatalmazottja Bárá Szentkereszti György urral Hosszuaszón és Kolozsvarrt Schilling Rudolf kir. közjegyző urral.

A széchenyitén

VERTHEIMER VILMOS

üzletében

kapható a legfinomabb

JAMAİKAI RUM

Továbbá mindenféle fűszer és gyarmat áruk legolcsóbb hevásárlási forrása.

(7) (4—6)

Tüzi fa.

Prima minőségű hasáb bükkfa.

Az üzlet gyors lebonyolítása végett itt még nem létezett árban

négy köbméter csak 10 frt 50 kr.

a helyi indóháznál és közraktárban.

Megrendelhető

TAUFFER JÓZSEF

óvári és piaczori üzleteiben.

Aprított 100 kilogramm 90 kr.

Kisebb mennyiségben egy kiló 1 kr.

23

Kapható az óvári raktárban.

1—4

Megérkezett és kapható

NOVÁK VICTORNÁL

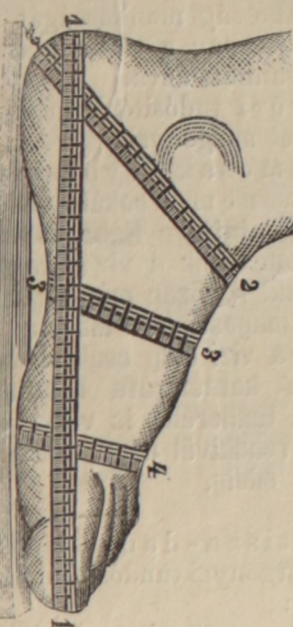
Kitünő erdélyi hegyalja ráczürmös bor 1 liter ára 45 kr. Fehér ürmös kitünő csemege bor 70 cliter ára 50 kr. az üvegeket 10 krban számítom, s ugyan ez áron vissza is veszem.

(20) (4—4)

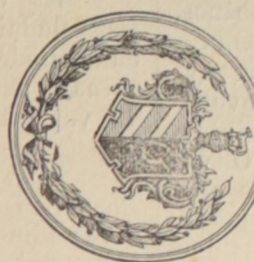
HIVE LEGY

A HAZAI IPARNAK

Megrendelések mint-czipő vagy mérték után pontosan és juttatva a felvállaltatnak.

FERENCZI I.
Kolozsvar, Főter 26.

Pontos rendelések azonnal teljesítenek.

(02—7 9)

Legnagyobb raktár férfi-, női- és gyermek-czipőkből.

RENDÜLETLENÜL

A tisztelt fogyasztó közönség szives figyelmébe ajánljuk!

Hazai-kávé

$\frac{1}{2}$ és $\frac{1}{4}$ kilós ládákakban és kerek díszes csomagokban

legjobb, legtisztább és e szerint legolcsóbb

kávépotolmány

(Vörös kereszt.)

[17 3—20]

Fügekivonat

$\frac{1}{2}$ és $\frac{1}{4}$ kilós díszes csomagokban

legjobb olaszfügekéből gyártott

FÜGEKÁVÉ-PÓTOLMÁNY.

Raktárak az ország milder nagyobb fűszerüzleteiben l. magyar csokolád-, pót- és fügekávé gyár Budapesten.

Arjegyzék kívánatra bérmentesen küldetik.

DEMJÉN LÁSZLÓ

a takarékpénztár épületében.

KÖNYVTÁRAK

úgy egyes használható új vagy régi könyvek megvételnek vagy becsérletnek.

A legjelesebb új vagy régi magyar, német, francia, angol művek itt eddig még nem létezett antiquariusi áron kaphatók. Bárki által hirdett könyv és zenemű is azonnal kapható vagy megrendelhető a legrövidebb idő alatt.

Az I. számú antiquariusi könyvjegyzék, mely 2468 a magyar és Magyarországra vonatkozó új és régi műveket folyóiratokat tartalmaz megjelent, könyvtárak és könyvbuvároknak igen érdekes, kívánatra ingyen és bérmentve küldetik meg mindenkinek.

Mindenféle hangszerekre

ZENEMŰVEK FELE ÁRON

kaphatók.

A ZONGORA RAKTÁRBAN.

ZONGORÁK, PIÁNINOK, HARMONIUMOK gyári áron jótállás mellett kaphatók és megrendelhetők, ha valamely hangszer nem tetszenék visszavéteik, vagy kicseréltetik.

(11) (4—*)

